

Sociale veiligheid op school

Anti-pestbeleid De Twiner

Inleiding

Dit document is bedoeld om de relatie tussen het anti-pestbeleid van De Twiner en de wettelijke verplichting omtrent de sociale veiligheid te waarborgen. Dit document anti-pestbeleid is onderdeel van het veiligheidsplan.

Verplichting waarborgen sociale veiligheid op school:

1. Het bevoegd gezag draagt zorg voor de sociale veiligheid op school:
  - a. School hanteert een anti-pestprogramma, dat voldoet aan de volgende criteria:
    - het is theoretisch goed onderbouwd
    - het is empirisch adequaat onderbouwd
    - de randvoorwaarden zijn duidelijk beschreven.
  - b. School monitort de sociale veiligheid van leerlingen op school.
  - c. Er is een vertrouwenspersoon op school aangesteld waar leerlingen, ouders en leerkrachten een beroep op kunnen doen.
  - d. Er is een persoon (coördinator sociale veiligheid) aangesteld die de volgende taken heeft:
    - Het coördineren van het anti-pestbeleid
    - De belangenbehartiging in het kader van pesten.

In dit document staan deze punten concreet uitgewerkt voor onze school.

1. Hanteren van een anti-pestprogramma

1.1. Kwink

Op De Twiner werken wij met de methode Kwink. Kwink is een online methode voor sociaal-emotioneel leren (SEL), inclusief burgerschap en mediawijsheid voor groep 1 t/m 8 van het primair onderwijs. De methode biedt een doordacht SEL-programma, gebaseerd op de laatste wetenschappelijke inzichten. Kwink is gericht op preventie (van bijvoorbeeld pesten op school) en de kracht van een veilige groep.

Kwink werkt met vijf bewezen gedragscompetenties:

Besef hebben van jezelf

- Kunnen inschatten van je eigen gevoelens
- Kennis hebben van je interesses, waarden en kracht
- Een gezond zelfvertrouwen

Besef hebben van de ander

- Empathie
- Perspectief nemen
- Verschillen tussen individuen en groepen herkennen en waarderen
- Sociale cues juist interpreteren

Keuzes kunnen maken

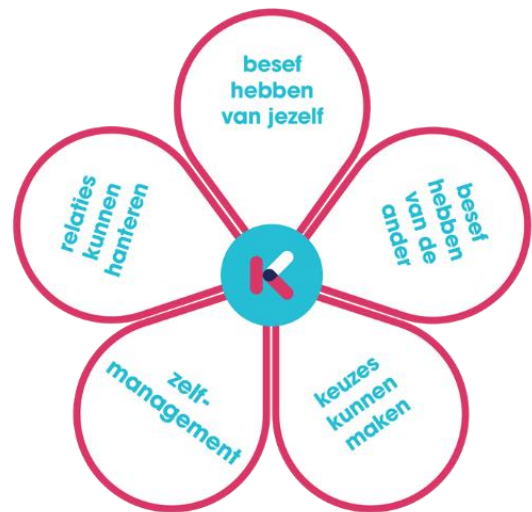
- Weloverwogen kiezen met de juiste aandacht voor jezelf en de ander
- Bijdragen aan een positief klimaat in je school
- Verantwoordelijkheid nemen voor je eigen gedrag

Zelfmanagement

- Impulscontrole bij stressvolle situaties
- Omgaan met heftige emoties
- Doelgericht gedrag

Relaties kunnen hanteren

- Relaties aangaan gebaseerd op samenwerking
- Sociale druk weerstaan
- Conflicten oplossen

Mediawijsheid en burgerschap in de methode:

Kwink sluit aan bij de volgende definitie: 'Mediawijsheid is de verzameling competenties die je nodig hebt om actief en bewust deel te kunnen nemen aan de mediasamenleving.' Het gaat bij die vaardigheden dan om o.a. begrip, gebruik, communicatie en strategie, waaronder reflecteren op eigen mediagebruik en doelen realiseren met media.

Kwink stelt ieder jaar nieuwe lesdoelen vast. Naast specifieke lessen over dit onderwerp, komen vaardigheden die nodig zijn voor mediawijsheid terug in veel andere lessen.

Voor het onderdeel burgerschap is het belangrijk dat dit vorm krijgt in de context van alle vakken op school. En omdat Kwink voor SEL al een vakoverstijgend domein is, past burgerschap daar mooi in en bij. Bovendien dragen de nieuwe burgerschapslessen bij Kwink ook concrete tips aan om verbindingen te maken met andere leer- en vormingsgebieden. Met name om burgerschap ook echt te kunnen oefenen.

Kwink: meer dan een anti-pestprogramma

We spreken van pesten als het negatieve gedrag naar een ander doelbewust is, langere tijd aanhoudt en er sprake is van machtsongelijkheid. Uit wetenschappelijke literatuur over pesten blijkt dat je moet uitgaan van het verantwoordelijkheidsgevoel van de groep om pesten te voorkomen. Preventief!

Een sterke, sociaal veilige groep voorkomt pesten. In zo'n groep spreken kinderen elkaar op een positieve manier aan op hun gedrag. Kwink leert kinderen hoe dat moet, met een structureel en goed doordacht programma. Het is een methode die preventief werkt. Veel gedragsproblemen zijn door het aanbieden van goed onderwijs te voorkomen. Kwink leert positief gedrag aan en voorkomt zo in veel gevallen onnodige 'reparatie' achteraf.

1.2 Schoolregels en afspraken

Om een veilig schoolklimaat te bewerkstelligen hanteren wij op school ook schoolregels en afspraken. Leidend principe hierin is de NAR (Netjes, Aardig en Rustig). Concrete gedragsverwachtingen zijn verder uitgewerkt en zichtbaar in de school. Bijvoorbeeld een gedragsverwachting wanneer je werkt op het leerplein buiten de eigen klas: 'Ik laat mijn werkplek netjes achter.' Of een voorbeeld van een gedragsverwachting op het plein: 'We voetballen alleen in de voetbalkooi. We mogen in de voetbalkooi voetballen als onze groep aan de beurt is volgens het schema.'

Daarnaast maken we na elke pauze gebruik van het social bord in de eigen klas. Op deze manier wordt het buitenspelen in de pauze geëvalueerd en kan er feedback worden gegeven op sociale processen.

2. Monitoring sociale veiligheid op school

Om de sociale veiligheid te monitoren maken wij gebruik van de Sociale Competentie Observatielijst (SCOL). De SCOL wordt 2x per jaar ingevuld. Daarnaast wordt er elke twee jaar een tevredensonderzoek uitgevoerd onder ouders, leerlingen en leerkrachten. Sociale veiligheid is daarin één van de onderwerpen.

3. Aanstellen vertrouwenspersoon en coördinator sociale veiligheid

De vertrouwenspersoon is iemand die verbonden is met de school bij wie je, met vertrouwelijke zaken en persoonlijke problemen met betrekking tot schoolse zaken, terecht kan. Bij ons op school is Ingeborg van Vliet (leerkracht) de vertrouwenspersoon.

De coördinator sociale veiligheid (CSV) coördineert het beleid op het gebied van pesten en fungeert als aanspreekpunt in het kader van pesten. Bij ons op school is de coördinator sociale veiligheid Jantien Hoekstra (leerkracht).

4. Stappenplan bij pesten

Door het inzetten van de methode Kwink, het hanteren van schoolregels en afspraken en het gebruik van het social bord, zijn we preventief bezig om pestgedrag te voorkomen. Desondanks kunnen we pestgedrag niet voor 100% uitsluiten. Leerlingen kunnen binnen, maar ook buiten school gepest worden. Ook digitaal pesten kan voorkomen. We moeten er samen zorg voor dragen dat iedere vorm van pesten goed aangepakt wordt.

Hieronder staan de stappen die genomen worden bij pesten:

4.1 Leerlingen (pesten binnen school)

Stap 1. De leerling die op school(terrein) wordt gepest, gaat naar de pleinwacht of de eigen groepsleerkracht. Er vindt een driehoeksgesprek plaats (driehoek pester, gepeste, leerkracht). Meestal is het daarna opgelost. Zo niet, dan volgt stap 2.

Stap 2. Als het pesten doorgaat en de pester en de gepeste zitten in dezelfde groep, dan gaat de leerlingen naar de groepsleerkracht. Er wordt binnen de groep over gesproken, waarbij er ook aandacht is voor het gedrag van kinderen die zien dat iemand gepest wordt, maar niets doen. Als de pester in een andere groep zit, komt er een driehoeksgesprek met die leerlingen onder begeleiding van de groepsleerkracht.

Stap 3. Als het pesten nog niet stopt meldt de leerling dit aan de CSV op school.

Stap 4. De CSV regelt een gesprek met de pester en de gepeste. Het kan om meerdere kinderen gaan, maar er is steeds een gesprek met de gepeste en één leerling. De CSV maakt samen met de leerlingen afspraken voor een maand. Ouders en groepsleerkrachten van alle betrokken leerlingen worden op de hoogte gebracht.

Stap 5. De afspraken worden besproken met de betreffende leerlingen.

Stap 6. Als het pestgedrag na een maand blijft doorgaan, wordt de pester naar de directeur verwezen.

Stap 7. De directeur spreekt een sanctie af met als hoogste straf: schorsing/verwijdering. Zie protocol 'Schorsen en verwijderen/omgaan met elkaar' – Elan Onderwijsgroep.

Stap 8. Als een leerling vindt dat het probleem niet op de juiste wijze is aangepakt, kan hij of zij contact opnemen met de directeur of de vertrouwenspersoon van onze school.

4.2 Leerlingen (pesten buiten de school)

Stap 1. De leerling gaat naar de eigen groepsleerkracht.

Stap 2. Als de pester op onze school zit, worden vanaf stap 4 de stappen gevolgd zoals bij 'leerlingen, pesten binnen de school' beschreven staat. Als de pester niet op onze school zit voert de groepsleerkracht een gesprek met het gepeste kind. Ouders worden op de hoogte gebracht. Als het gaat om pesten in de buurt, speeltuin e.d. dan worden de ouders/verzorgers doorverwezen naar de wijkagent. Ouders hebben hierin de regie maar kunnen altijd vanuit school ondersteund worden.

4.3 Ouders (pesten binnen school)

Stap 1. Onze regel is dat kinderen zelf aangeven als er iets gebeurt wat ze niet prettig vinden. Zo ook met pesten. In situaties waarin dit voor kinderen moeilijk is en ouders merken dat hun kind gepest wordt, gaan ze eerst naar de groepsleerkracht. De leerkracht heeft dan een gesprek met de leerling en daarna volgt een driehoeksgesprek.

Stap 2. Als het pesten doorgaat verwijst de leerkracht het kind naar de CSV. Vervolgstappen: stap 4 t/m 7 zoals bij 'leerlingen-pesten binnen school'.

Stap 8. Als een ouder vindt dat het probleem niet op de juiste wijze is aangepakt kan hij of zij contact opnemen met de directeur of de vertrouwenspersoon van onze school.

4.4 Ouders (pesten buiten school)

Stap 1. Ouders ondersteunen hun kind en gaan eventueel samen naar de groepsleerkracht of CSV. Vervolgstappen: stap 4 t/m 7 zoals bij 'leerlingen-pesten binnen school'.

Stap 8. Als een ouder vindt dat het probleem niet op de juiste wijze is aangepakt kan hij of zij contact opnemen met de directeur of de vertrouwenspersoon van onze school.